
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבוא לארכאולוגיה יוונית - 43157

תאריך עדכון אחרון 27-08-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 3

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): אורית פלג-ברקת

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: orit.peleg@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ב', 12:00 - 13:00

מורי הקורס:
ד"ר אורית פלג-ברקת,
מר אסף בן חיים

תאור כללי של הקורס:

השיעור יתמקד בלימוד של התרבות החומרית בעולם היווני, מראשית תקופת הברזל ועד ראשית התקופה ההלניסטית. נעסוק באדריכלות מקדשים ומבני ציבור, פיסול חופשי, עיטור אדריכלי וכלי חרס מעוטרים וכן נושאים נוספים כמו בתי מגורים, מתחמים מקודשים, תכנון עירוני, קבורה, פולחן, מיתולוגיה ועוד. נסקור כמה מאתרי המפתח ברחבי יוון, הים האגאי ואסיה הקטנה ונעמוד על התפתחותן של מסורות אדריכליות ואמנותיות לאורך זמן.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא להקנות לסטודנטים ידע בסיסי, אך יסודי ומקיף כמה שניתן אודות התרבות החומרית של העולם היווני הקלאסי וכן הכרות עם המונחים הבסיסיים הנוגעים לתרבות זו ואשר ישמשו אותם בהמשך לימודיהם את הארכיאולוגיה של התקופות הקלאסיות.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לזהות ולעשות שימוש נכון במונחים טכניים הנוגעים לאדריכלות ולאמנות של העולם היווני.
2. לזהות ולהכיר את המאפיינים החשובים של אתרי מפתח, יצירות מופת ומבנים מרכזיים בעולם היווני.
3. לתאר ולנתח את השינויים העיקריים באדריכלות ובאמנות בעולם היווני מתקופת הברזל ועד לראשית התקופה ההלניסטית.

דרישות נוכחות (%) :

80

שיטת ההוראה בקורס: הוראה פרונטלית, חובת קריאה לקראת חלק מהשיעורים, תרגיל עם עוזרת הוראה, תרגול בספריה, סיור באוסף הארכיאולוגיה של העולם היווני העתיק במוזיאון ישראל, מבחן מסכם

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הקדמה - תרבויות קדומות בעולם היווני
2. תקופת האופל - התקופה הפרוטו-גיאוטרית והתקופה הגיאוטרית
3. תקופת ההתמזרחות
4. התהוות המקדש היווני - דורי, יוני וקורינתי
5. פיסול בתקופה הארכאית
6. אדריכלות ופיסול אדריכלי בתקופה הארכאית
7. כלי חרס יוונים - שחורי דמויות ואדומי דמויות
8. המקדש בתקופה הקלאסית

-
9. אתונה במאה החמישית לפני הספירה
 10. פיסול אדריכלי בתקופה הקלאסית
 11. מתחמים מקודשים בעולם היווני
 12. העיר היוונית בשלהי התקופה הקלאסית
 13. חינוך ותרבות ביוון העתיקה
 14. סיכום

חומר חובה לקריאה:

- J. G. Pedley, *Greek Art and Archaeology*, New York 1993.
J. Biers, *The Archaeology of Greece: An Introduction*, Ithaca and London 1987.
A. W. Lawrence, *Greek Architecture*, Harmondsworth 1983.

חומר לקריאה נוספת:

- מ' אבי-יונה, תולדות האמנות הקלאסית, ירושלים תש"ל, עמ' 128–109, 156–142.
מ' עמית, תולדות יוון הקלאסית, ירושלים תשנ"ג, עמ' 16–1.
א' שבתאי, המיתולוגיה היוונית, תל אביב 2000, עמ' 29–9, 144–133.
M. J. Camp, *The Athenian Agora: Excavations in the Hearth of the Classical Agora*, London 1986, pp. 90–113, 122–147.
Ch. Gates, *Ancient Cities: The Archaeology of Urban Life in the Ancient Near East and Egypt, Greece, and Rome*, London 2003, pp. 258–275.
R. Osborne, *Archaic and Classical Greek Art*, Oxford 1998, pp. 69–85.
G. M. A. Richter, *A Handbook of Greek Art*, London 1983, pp. 19–27, 315–355.
D. S. Robertson, *Greek and Roman Architecture*, Cambridge 1980, pp. 163–185.
R. A. Tomlinson, *Greek Sanctuaries*, London 1976, pp. 55–71.
J. B. Ward-Perkins, *Cities of Ancient Greece and Italy: Planning in Classical Antiquity*, New York 1974, pp. 10–17.

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 70 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
30 %

מידע נוסף / הערות:

אין